

۲۰۱۴/۰۲/۱۳

دوکتور محمداکبر يوسفی

«کسی که خاک افغانستان را نشناسد، هیچگاه مردم افغانستان را نخواهد شناخت»

جمله تعیین شده در عنوان، جمله ایست، که در شماره ماه "سپتمبر" ۱۹۶۸م، درست ۴۶ سال قبل، مجله مصور معروف امریکائی بنام، "نیشنل جیوگرافیک" (Geographic National)، چاپ "واشنگتن"، "دی.سی." به نقل قول از "علیحضرت محمد ظاهر شاه، پادشاه فقید افغانستان" نوشته است. درین مدت قریب چهار سال از دوره اول "پارلمان" انتخابی دو مجلسه، یعنی "ولسی جرگه" و "مشرانو جرگه"، بعد از توشیح اولین قانون اساسی در سال ۱۹۶۴م، می گذشت.

وقتی همین لحظه، تصادفاً، در "پورتال افغان جرمن آنلاين" به "کلپ" مصاحبه با یکی از "کاندید های" مقام ریاست جمهوری، که چهره ایشان را برای نخستین بار می دیدم و از ایشان بنام "محمد نادر نعیم" یاد گردید، گوش می دادم، در قسمتی از صحبت خود، مصاحبه دهنده خود را با صراحت بیشتر و مفصلتر چنین معرفی نموده، گفتند: که ایشان از "طرف پدر نواسه سردار محمد نعیم خان شهید، برادر سردار محمد داوودخان شهید"، اولین رئیس جمهور افغانستان بوده، ولی از طرف مادر نواسه، "علیحضرت محمد ظاهر شاه فقید، بابای ملت" استند

فوراً یادم آمد، که در یکی از مقالات، در تحت نام، "تصاویری چند از گذشته افغانستان"، تصاویری جمع آوری نموده بودم، که قبلاً منتشر شده است در "لینک ذیل" می توان معلومات بیشتر در باره دوران سلطنت، بدست آورد.

http://www.afghan-german.net/upload/Tahlilha_PDF/yusufi_tasawir_chand_az_guzashta.pdf

در آنزمان یکی از دوستان گفته بودند، که اسم این "طفل" آنزمان چه و با پادشاه افغانستان چه مناسبت دارد. بکمک دوستان معلومات حاصل گردید، که پدر ایشان محترم محمد عزیز نعیم و مادر محترمه ایشان، شاهدوخت مریم نام داشته اند. حال این عکس قدیمی را، با عکس استخراجی از "ویدیوی" تلویزیونی، که از جریان فلم مصاحبه استفاده شده است، پهلوی هم قرار می دهیم. مصاحبه ای که انجام یافته است، قابل شنیدن است. بدون اینکه درین لحظه جزئی ترین تبصره در رابطه با موضوعات مطروحه ایشان داشته باشم، اما آنچه برای اینجانب قابل توجه بوده است، مصاحبه را دلچسپ و شایسته قدرانی می دانم، صحبت "دری" اصیل افغانی جناب ایشان، خیلی عالی بوده است.

در صحبت تا جائیکه شنیده شد، در طفولیت، تا سن "دوازده سالگی" در افغانستان زندگی داشته اند. حال به اظهارات چند از "پادشاه" افغانستان و هم چنان از برخی از تلاش های کشور در راه ترقی و "مودرنیزیشن" نیز تذکر بعمل می آید، تا طبق معمول و بر حسب "مقررات پورتال"، بتواند، بحیث یک نوشته مستقل نشر شود. درین جا، از مقاله قبلی نیز، استفاده خواهد شد. هدف این است که آن طفل مورد توجه یک پدر کلان را، که پادشاه افغانستان بوده است، در یک مطلب، مشاهده نمایم، که حال بزرگ شده است، مانند نیاکان خود، در شرایط "بحرانی" در میدان سیاسی، قدم بر می دارد.

طوریکه قبلاً تذکر بعمل آمده است، مجله "نیشنل جیوگرافیک"، این گزارش را، قریب در "چهارمین" سال، بعد از اعلان، قانون اساسی جدید در زمان سلطنت و اعلان "دیموکراسی"، بدست نشر سپرده است. در همین صحبتی که یکی از اعضای هیأت تحریرمجله می نویسد، علاوه از تصاویر بعدی، که نمونه هایی از حیوانات را نشان می دهد، در بخش نباتات و باغداری نیز گردش های طولانی تر در "فارم کاریزمیر"، با پادشاه افغانستان داشته است.

در قسمتی از صحبت خود، گزارشگر حین گردش با پادشاه افغانستان تذکر می دهد که پادشاه می گویند: "زراعت اساس اقتصاد ما را تشکیل می دهد" در بخش درخت های "سیب"، "پیوند های جدید" را نشان داده، بعداً به نمونه

د پانو شمیره: ۱۴تر۴

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پتهله مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکي په خبر و لولئ

های "تجربوی کیله"، "ککتوس" و غیره نباتات اشاره نموده، پادشاه در جایی تأیید کردند که "البته من دوستدار" شوقی و به اصطلاح "آماتور" هستم، در حالیکه بزبان فرانسوی صحبت می نمودند، گفتند: "البته آنرا جدی گرفته ام. کسی که خاک افغانستان را نشناسد، هیچگاه مردم افغانستان را نخواهد شناخت." ("نیشنل جیوگرافیک" صفحه ۳۰۷)

بمنظور ایجاد انگیزه در ساحة زراعت در افغانستان، بنیاد اقتصادی افغانستان، با پرورش مویشی و گاو و گوسفند که برای کشتار یا فروش سنجیده شده است، با کشت وکار محصولات زراعتی، در «فارم شاهانه»، نزدیک پایتخت، پادشاه، تجاری را درپیش گرفته است. یک پادشاه مشروطه، یعنی پیرو قانون اساسی و مشروطیت، ملیس با قدرت وسیع، پادشاه، آهسته آهسته سهمگیری مردم خود را در حکومت توسعه می بخشد. («نیشنل جیوگرافیک»، سپتمبر ۱۹۶۸م، صفحه ۳۱۵)

در پهلوی عکس «پادشاه» کشور، اعلیحضرت محمد ظاهر شاه، در «فارم کاریز میر»، گزارشگر چنین می نویسد:

«جنتلمین» دهقان، پادشاه محمد ظاهر، افسار یک گاو را در حالی گرفته، که نواسه ایشان، شهزاده محمدنادر، با دقت می بیند. یک نسل دو رگه، که از نسل «جرسی» امریکائی، با نسل محلی افغانی ممزوج گردیده، مقاومت

یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

قوی نشان می دهد.

در جریان صحبت درن "مصاحبه تلوزیونی"، نواسه پادشاه فقید، اعلیحضرت محمد ظاهر شاه، محترم محمدنادر نعیم از موضوعات حیاتی چون "وحدت ملی"، موقف جوانان و زنان و مهمتر از همه در موضوع صلح نیز تماس گرفته اند، که ترجیح داده می شود، تا هریک خود آنرا، بشنود.

در همین "مجله" در رابطه با تجلیل از "جشن استقلال" افغانستان، تصاویر جالب دیگری هم منتشر ساخته است، که ممکن از آوان طفولیت بیاد داشته باشند.

"هیلا شمیت" یکی از اتباع آلمانی، خانم یکی از استادان پوهنخی علوم پوهنتون کابل در رشته ریاضی، که بیش از هفت سال در افغانستان در ساحه همکاری های «علمی» و «آموزشی»، در زمان سلطنت و همچنان در زمان «جمهوریت» مقیم کابل بوده، در عین زمان هزاران تصویر از سراسر افغانستان، بعنوان «یادگار» با خود به کشورش آورده و نگهداشته است، روزی در باره سیاست پادشاه افغانستان، اعلیحضرت محمد ظاهر شاه و «مشی» مودرنیزم» ایشان چنین گفت:

«محمد ظاهر شاه، پادشاه افغانستان شخص هوشیار، با حوصله و خواهان «تجدد» در کشورش، مطابق به شرایط داخلی جامعه خویش بوده، با احتیاط لازم قدم می گذاشت. این احتیاط ایشان، دلایل «تأریخی» داشته است. این

پادشاه به همه کشور های خارجی علاقمند، اجازه می داد، تا در انکشاف افغانستان سهم بگیرند، سرمایه گذاری کنند، «تخنیک» خود را در افغانستان ترویج نمایند، اما با مهارت و دقت، حدود کنترولی را در دست خود، نگه می داشت، تا هر کس بر طبق دلخواه نتواند، عمل نماید.»

وطنپرستی و "وحدت ملی" را در آن زمان از تصاویر ذیل هم می توان مشاهده نمود، که در متن گزارش مفصل "نیشنل جیوگرافیک" دیده می شود. پادشاه افغانستان در آنوقت، با علاقه مفرت از سازماندهی آن نظارت می نموده اند.

در مقابل کلمه "هیواد" بمعنی وطن را می بینیم، که با شکوه خاص و بطور برجسته نشان داده شده است. در تصویر ذیل مراسم تجلیل از "جشن استقلال"، توسط شاگردان معارف دیده می شود.

د پانو شمیره: له ۳ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پتهله مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

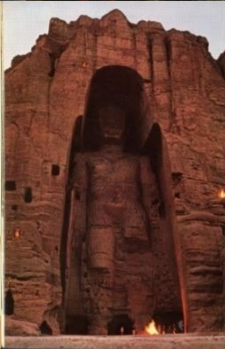
یادونه: دلپکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولئ

آنچه به نسل جوان و هم چنان زندگی زنان ارتباط می گیرد، گزارشگر مجله از شرایط مختلف زندگی در آنزمان، حکایت نموده، کوشیده است، با تصاویر، زندگی مردم ما را بطور رنگا رنگ تمثیل نماید:

در رابطه با معرفی عکس سمت راست می نویسد: "دختر امروز حجاب برداشته، در مراسم جشن اشتراک ورزیده، نمایانگر دفاع از آزادی زن می باشد." ("نیشنل جیوگرافیک"، صفحه ۳۰۸)

در رابطه با عکس، خانم "چادری پوش" که با قفص "پرندۀ ها" بر فرق سر، دیده می شود، که از مارکیت، بسوی خانه خود روان است، می نویسد: «از نشان دادن روی خود بر حسب رسم و عادت قدیم امتناع می ورزد.»

در عین حال تغییرات وارده در جامعه منعکس می گردد: «... قانون افغانستان دیگر لزوم پوشیدن چادری را نمی بیند، چین های چادری را انعکاسی از یک سبک و شیوه قرون قبل می شناسد..» این شکل را با ساختمان "مجسمه بودا" شباهت می دهد. و برای ثبوت استدلال خود، تصویری از مجسمه "بودا" در بامیان را هم به چاپ می رساند. جوانب مثبت از فعالیت های "مودرن" دوران سلطنت اعلیحضرت محمد ظاهر شاه را نمی توان در یک مقاله جای داد.

پایان

د پانو شمیره: له ۴ تر ۴

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پتهله مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ